

Slovenska zveza na Švedskem

Informativno glasilo

Številka 2 letnik 1 jesen 2002

Nummer 2 årgång 1 hösten 2002

Informationsbladet

Slovenska riksförbundet i Sverige

SLOVENSKA ZVEZA, Box 237, 261 23 Landskrona

Telefon 0457 – 77 185, Fax 0457 – 77 185, PG 72 18 77 - 9

Pred menoj leži knjiga – izšla je na 256 straneh letos spomladi izpod peresa Avguštine Budja na pobudo rektorja Slovenske katoliške misije na Švedskem Zvoneta Podvinskega katere naslov se glasi; »**Švedska slovnica za Slovence**« *Priročnik za kontrastivni študij švedskega jezika po slovensko*, za katero menim, da bi morala najti pot v sleherni slovenski dom na Švedskem.

Takoj pri začetku naj povem, da priročnik ni namenjen popolnim začetnikom marveč vsem vam, ki švedščino (in materinščino) že bolj ali manj obvladate. Ob prebiranju oz. študiju knjige se boste zavedeli praznin katere vas ovirajo, jih zapolnili z novimi spoznanji in se nato bolje in pravilneje izražali.

Knjigo, katere cena je skromnih 200 SEK, (poština ni vračunana) lahko naročite na naslovu: Slovenska katoliška misija, Parkgatan 14 – 411 38 Göteborg, tel. 031 – 711 54 21, dobite pa jo tudi pri slovenskem dušnem pastirju Zvonetu Podvinskemu, ko le ta mašuje v vaši bližini. Pozivamo pa tudi vsa slovenska društva da pomagajo pri prodaji in denimo, kupijo nekaj primerkov ter jih kasneje prodajo svojim članom. JoF

V TEJ ŠTEVILKI BOSTE PREBRALI

Str. 3	Radina stran - Pismo iz Slovenije
Str. 4 – 5	Slovensko srečanje
Str. 6	Ciril M. Stopar: KD Slovenija Olofström
Str. 7	Marija Turnšek, SKD France Prešeren
Str. 8	Suzana Macuh, Moje leto v Sloveniji
Str. 9	Ciril M. Stopar, Novice iz SZ
Str. 10	Klavdija Rener, Dnevnik
Str. 11	Marija Kolar – Ivanka Franseus, Vesti iz društev
Str. 12	Naslovi društev in ustanov
Str. 13 – 16	Socialna konvencija

Uredništvo: glavni in odgovorni urednik Jožef Ficko
Rantzowg. 9 – b 212 21 Malmö, tel. 040 – 18 75 64
Tehnični urednik: Pavel Udir, tel. 08 – 81 57 59

Lastnik glasila:
Slovenska zveza, Box 237, 261 23 Landskrona
Tel. 0457 – 77 185, Fax 0457 – 77 184, PG 72 18 77 - 9

PISMO IZ SLOVENIJE

Na političnem področju je trenutno zatišje, kajti vsi poslanci pa tudi predsedniki strank so na dopustu in se vrnejo šele ob koncu avgusta. To pa ne pomeni, da se v politiki ne dogaja prav nič: v prvi polovici novembra bodo namreč Slovenci volili novega predsednika države, ter občinske in državne svetnike. Kampanja se iz zgoraj navedenih vzrokov še ni začela, znanih pa je že nekaj predsedniških kandidatov – med njimi sedanji predsednik vlade Janez Drnovšek, predsednik SNS* Zmago Jelinčič – z vzdevkom »Plemeniti« (s svojo gonjo proti tujcem in manjšinam si ga prav gotovo ne zasluži), France Arhar, bivši guverner Banke Slovenije in Barbara Brezigar, doslej edina ženska, ki je napovedala kandidaturo.

Javnomnenjske raziskave so pripisovale največ možnosti za zmago Janezu Drnovšku in Francetu Arharju, vendar je slednjemu pred kratkim »spodrsnilo«. Arhar je namreč med drugim tudi predsednik upravnega odbora največje zdravstvene zavarovalnice »Vzajemna«, v katero večina Slovencev vplačuje dodatno zdravstveno zavarovanje. Premije so se pred kratkim krepko povišale hkrati pa je pricurjlo na dan, da so gospodje iz UO sami sebi pošteno povišali tudi plače – Arharjeva po novem znaša kar 3 milijone tolarjev - cca 135000 SEK – na mesec kajpada, ne na leto! Medijskemu križnemu ognju se je tako nespretno izmikal, da je govornice o svoji visoki nagradi prej potrdil kot zanikal in s tem izvršil »politični samomor«.

Slovenijo zadnji čas pretresajo tudi nenehni incidenti na slovensko – hrvaški morski meji. Slovenske ribiče, ki ribarijo v Piranskem zalivu, preganjajo hrvaški mejaši češ, da lovijo v njihovem morju. Trditve slovenskih politikov, da so Hrvatje v zmoti prav nič ne pomagajo. Če ne bodo v najkrajšem času pripravljeni sestiti za pogajalsko mizo in na dostojen način rešiti vseh odprtih vprašanj bo nemara res edini izhod mednarodna arbitražna (razsodba), katere rezultata danes ni mogoče predvideti.

Pogajanja z EU so trenutno v zastoju – tudi ostali del Evrope je na dopustu. Sicer pa je Slovenija zaključila večino poglavij - preostala so le najtežja; o kmetijstvu, plačilnih kvotah in regijah. Regije verjetno ne bodo povzročale težav, bolj zapleteno bo kmetijstvo in kvote. Kmetijstvo že sedaj pretresajo vremenske ujme, suša in pojav boleznih norih krav. K temu prispevajo tudi neelastičnost in nepripravljenost na spremembe ter pregovorni kmečki tradicionalizem, češ, kakor so delali oče, ded in praded, bom delal tudi jaz.

Nekaj pa se kljub vsemu premika: ponekod so namreč pričeli ustanavljati strojne skupnosti z namenom, da bi nakupili kmečke stroje kot skupno last, katere nato posamezni kmetje po določenem urniku najemajo. Podobnih iniciativ bo bržkone v bodoče več tudi na drugih področjih, saj jih k temu prisilila nuja. Pretekle pomladi je potekala živahna debata o plačilnih kvotah, oz. ali bo Slovenija v EU plačevala več ali manj kot bo dobila.

Poleti sem se v okviru Slovensko – švedskega društva po dolgem času srečala s prijatelji in znanci iz časa mojega bivanja na Švedskem. Zbrali smo se pri Lojzetu nad Portorožem, zdelo sem se kot da bi srečala sorodnike, kar se je nekaj dni kasneje zgodilo prav zares. Na dopust v Slovenijo je namreč prispel sin z družino. Skoraj hkrati z njim je prišlo tudi pet snahinih sorodnikov, vsi Švedi. V Slovenij so bili prvič in prijetno presenečeni nad ljudmi, pokrajino in blagostanjem katerega so videli – pogovarjali so se celo, da bi kje ob slovenskem morju kupili stanovanje, saj je mogoče v nekaj urah priti celo v Alpe.

Na koncu pa še odgovor na vaše tiho vprašanje: ne, nisem se še pokesala, da sem zapustila Švedsko – v Sloveniji je kvaliteta življenja boljša, podnebje toplejše, zato je boljše tudi moje zdravje.

RADA PIŠLER

*SNS – Slovenska nacionalna stranka. Nasprotuje priseljevanju tujcev in vstopu Slovenije v EU, zavzema se za radikalne rešitve glede obmejnih vprašanj itd.

VABILO

Že stari Slovenski pregovor pravi:

"Bodi vesel tudi ti, pozabi na delo in skrbi, ter zapoj in zapleši tudi ti."

Dragi prijatelji, znanci, skratka vsi, vabljeni na slovensko srečanje, ki bo v Köpingu

19 oktobra s pričetkom ob 18.00 uri, v dvorani:

FOLKETS PARK

Ob narodno-zabavni glasbi se bomo skupaj veselili, zaplesali, tako da bomo noč dol dali.

Poleg hrane in pijače bomo na Vašo željo poskrbeli tudi za prenočišča!

Dragi znanci, prijatelji, pridite vsi, ne bo vam žal - V Köpingu vam bo gotovo prav. Želja naša je velika, da razveselimo in zadovoljimo vsakega rojaka kot se šika. Ne glede kako in kdaj, le da bi šli zadovoljni nazaj !!!

INBJUDAN

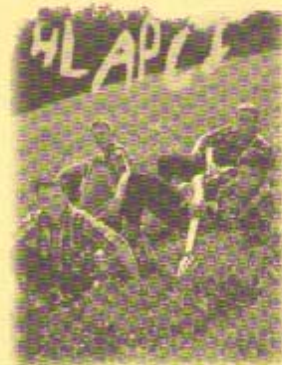
Slovenska föreningen i Köping bjuder alla vänner och bekanta till slovensk träff som kommer att äga rum den

19 oktober i Folkets Park, Köping kl. 18.00

Dobrodošli!

Välkomna!

Upravni odbor/Styrelsen

Za podrobnejše informacije se obrnite na katerorkoli spodaj navedenih oseb:

Alojz Macuh tel.
0221-18544,
0736003092

Franjo Breznik tel.
0221-19402,
0702826241

Alojz Meglič tel.
0221-10734,
0702589084

Drago Arih tel.
0221-14827,
0702222098

SLOVENSKO SREČANJE V KÖPINGU

Ni smisel dejanja nekaj storiti, marveč v danem trenutku ugotoviti in izreči pravo besedo, se odločiti za pravo odločitev, narediti pravo potezo in pokazati pravi obraz.

Dragi prijatelji, znanci, skratka vsi, vabljeni na Slovensko srečanje ki bo v Köpingu 19. oktobra 2002, v Folketsparku s pričetkom ob 18. uri.

Kot organizatorji želimo storiti vse, da bi srečanje v vsakem pogledu uspelo v prijetni družbi s pomočjo Vas, dragi znanci. Pridite v čim večjem številu, skupaj se bomo veselili do jutranjih ur!

Za dobro razpoloženje bo skrbel ansambel iz Slovenije po imenu »HLAPCI«. Sestavlja ga pet mladih fantov, ki se želijo na Srečanju predstaviti z muziko, pesmijo, pa tudi kakšna šala bo vmes.

Folklorna skupina nam bo prikazala slovenske plese in običaje iz bližnje in daljnje preteklosti, mešni pevski zbor »JURIJ VODOVNIK« iz ZREČ na Štajerskem pa bo prepeval vsem dobro znane, morda tudi že pozabljene pesmi.

Naprošam tudi vsa društva, ki gojijo kakršnokoli kulturno dejavnost n.p.r. petje glasbo ali dramo, da se prijavijo in popestrijo program. Prav tako mi kakor hitro mogoče sporočite približno število ljudi, da se bomo lažje orientirali glede hrane, pijače in ne nazadnje - prenočišč.

Prenočili boste lahko v hotelu Scheele: enoposteljna soba 595, dvoposteljna pa 820 SEK. Na voljo Vam je tudi Vandrarhem, kjer stane ležišče 170 SEK.

Kot vidite smo mislili na vse, s seboj prinesite le obilo dobre volje!

VABLJENI IN PRISRČNO DOBRODOŠLI!!!

Predsednik slovenskega društva »Simon Gregorčič« v Köpingu
Alojz Macuh

Če imate dostop do interneta, si oglejte našo domačo stran:
<http://hem.passagen.se/atte66/SloWeb/Index.htm>

KD Slovenija Olofstrom

USPEŠEN AVGUSTOVSKI PIKNIK

Koncem avgusta smo organizirali zadnji društveni piknik v Barnakälla Vandrarhem, v bližini Bromölle v pokrajini Skåne. Prostorna hiša z velikim vrtom, le kilometer od jezera Ivösjön s celo vrsto rekreacijskih stez je kot nalašč za takšno prireditev.

Naši člani so nas tudi tokrat prijetno presenetili, kljub oddaljenosti se jih je zbralo lepo število. Po kosilu smo se razdelili v skupine; nekateri so se sprehajali, drugi balinali, spet tretji so si pripovedovali prigode s pravkar minulih počitnic. Proti večeru nas je kratka ploha pregnala v hišo, kjer smo posedli v krog in ob spremljavi harmonike prepevali. V gosteh smo imeli kar dva mojstra harmonike; Viktor Semprimožnik je bil posebno razpoložen – pesmim in šalam kar ni hotelo biti konca - z veseljem in smehom je pokazal da je vesel številne družbe. Primorski harmonikar Libero Markežič je prišel na vrsto šele ko se je Viktor spomnil, da si mora privezati dušo in okrepiti telo.

Obiskal nas je tudi 78 letni Ferdinand Knez, več kot desetletje ekonom v našem društvu. Vesel je bil snidenja, prepeval je z nami, ter z denarnim darilom postal tudi sponzor slovenskega društva. Posebna zahvala gre nežnejšemu spolu: doma pripravljeno hrano so prinesle na piknik in jo poklonile društvu.

To snidenje nam bo ostalo v globokem spominu, saj je bilo pravo srečanje starejših in mlajših Slovencev, posebno pa ker si je ženski del družbe našel novo igro za zabavo in se jim ni mudilo domov.

Ciril M. Stopar

V TUJINI

Daleč, zelo daleč.....tujina,
Pozimi snežno bela, pusta in brez sonca,
kakor srca brez ljubezni,
kakor telo brez krvi,
a življenje drvi, telo hreponi.

Z letom so gozdovi zeleni,
le šepet o pomladi,
a že mimo odide,
nisem nadihal se to,
omame se njene,
ko že odide.....ovane.

Prostost, radost sončnih dni,
prehitro, prehitro vse mine.
Besede polne omame.....
pozabi na svoje spomine,
v meni je le želja,
domače vasi, ljudi, domovine.

Daleč, prekleto daleč.....tujina,
Solze so orosile uboge oči,
srce pozabili ne more,
doma preživetih, mladih, otroških dni.
Sanje, le sanje o zemlji domači.

Daleč, pa ne tako daleč,
zelo blizu si ti domovina.
Srca mi ne bodo strli,
ljubezni ne z denarjem vzeli
čprav tu mi bodo kosti ostale,
rodna gruda v srcu ostane,

JESEN

Porjavelo, pozlatelo listje na drevesih,
potoček glasno šumlja v koritu,
seno je že zdavnaj spravljeno na senku,
na jablanah ni jabolk več rdečih.

Stara mali krompir na njivi je že pobrala,
z dedkom sta težko ga domov spoljala,
radodarnih rok, sinom in hčeram sta ga zdejela,
to jesen, dragi bog, sta ros se nagarala.

Vse shrambe in kašče so že polne,
na dvorišču se že prašičkom kuha,
za Božič bodo že lepi okrogli,
tudi ovce se morajo odreči volne.

Jesen je že zdavnaj prestopila mejo.
Iz mesta so tudi po ozimnico že prišli,
saj dolga zima nam je vsem v misli,
Nazaj v mesto s polnimi vrečami hite.

V gozdu tudi živahno je postalo,
mravlje tvorijo velike kose hrane,
ježek jeznoriti ima vse hruške že pobrane,
V sadovnjaku je vse že čisto in obrano.

Gozdarjev klic odmeva po gozdovih,
žaga poje, drevesa padajo debela,
po koritu v dolino so zdrvela,
pozimi bo toplo na domovih.

Tudi ptički so že odleteli,
Da poiščejo si toplejše kraje,
Otroci igrajoče spuščajo še zadnje zmaje,
pozimi v snegu jih ne bodo smeli.

Vse prehitro mine čas jeseni,
vse prehitro mrzla zima pride,
sonce kasno na nebu vzide,
drevje, hiše in polje sneg obeli.

Ciril M. Stopar ni le prizadevni predsednik Slovenske zveze in KD Slovenija v Olofstromu, marveč se v prostem času ukvarja tudi s pisanjem stihov. Poema »V tujini« je nastala davnega leta 1977. Iz nje tako rekoč diha domotožje, spomini na dom so še živi, kar pa ni mogoče v enaki meri trditi za pesem »Jesen« iz 1979, kjer se že čuti nekakšna oddaljenost, vendar ni težko ugotoviti kje so njegove misli, njegove korenine.

JoF

PRAZNOVANJE POMLADI IN HOKEJSKO SVETOVNO PRVENSTVO

Letošnje praznovanje prihoda pomladi je sovpadalo s svetovnim prvenstvom v hokeju na ledu na Švedskem, katerega se je udeležila tudi slovenska hokejska reprezentanca. Hokejska zveza Slovenije (HZS) nas je prosila za pomoč pri organizaciji prenočišč za funkcionarje, navijače in novinarje, pomagali pa smo jim tudi pri iskanju reprezentativnega lokala, kjer so se imeli tuji gostje priložnost seznaniti ne le s Slovenijo, marveč tudi s slovensko kulinariko in vini. Lokal smo z dovoljenjem HZS izkoristili tudi mi za kulturno – družabni večer.

Le - ta se je pričel pozno popoldne z igro »Veseljko« Dušana Kovačiča in mladinske dramske skupine iz Maribora. Naš moški pevski zbor je ob spremljavi harmonike zapel nekaj narodnih, glasbena umetnica in pevka Damjana Golavšek pa je z glasbeno igro »Muzikalček« razvedrila naše najmlajše. Na svoj račun so kasneje prišli tudi odrasli na zabavnem večeru, kjer sta za dobro voljo skrbela Vladimir Turnšek, kateri je že uspešno nastopal na raznih festivalih in Karel Novak, bivši vodja nekdanje priljubljene pop skupine »GU - GU«.

Tega dne smo imeli v gosteh tudi pravega, pravcatega slovenskega kuharja, kateri sicer skrbi za lačne slovenske hokejiste. Pripravil je okusno domačo pečenko s praženim krompirjem. Žene našega društva so poskrbele za sladkarije iz vseh koncev Slovenije, mi pa smo presenetili funkcionarje HZS s pristno švedsko sendvično torto (smörgåstorta) z morskimi sadeži. Tega dne je bilo res slovesno, saj so bili pri nas novinarji, snemalna ekipa RTV Slovenija, delegacija Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) in slovenski študentje iz visoke trgovske šole v Jönköpingu. Posebej smo bili veseli številnih gostov iz društva »Naš dom« pa tudi članov avstrijskega kluba iz Göteborga. SKD »France Prešeren« se od srca zahvaljuje vsem, ki so nam omogočili bogat srečolov; slovenska podjetja na Švedskem, Turistična zveza Slovenije ter naši člani – umetniki, ki so darovali svoja dela.

Ob koncu še nekaj besed o obisku GZS z delegacijo predstavnikov raznih podjetij; slovenski študentje so na Jönköpinški univerzi pripravili Slovenski dan. Duhovito so opisali Slovenijo s poslovne plati pred vstopom v EU. Podjetniki so po najboljših močeh poskušali kaj prodati, Marta Kos, podpredsednica GZS pa je predstavila Slovenijo kot celoto.

Še tega večera je pred tekmo med Slovenijo in Švedsko v športni dvorani Scandinavium Janez Potočnik (predsednik pogajalske skupine za vstop v EU) predal posebno priznanje legendi alpskega smučanja Ingemarju Stenmarku. Prisotna je bila tudi naša nova veleposlanica, ga. Darja Bavdaž – Kuret.

Vsega tega seveda ne bi bilo mogoče izpeljati brez izdatne podpore članov našega društva, pa tudi ostalih, ki so se za pomoč kar sami ponudili. Vsem prisrčna hvala!

Moje leto v Sloveniji

Pred letom, po končani osnovni šoli sem se odločila za študij slovenskega jezika. S pomočjo staršev, Slovenske zveze na Švedskem, Cirila Stoparja, Rade Pišler, Slovenskega veleposlaništva na Švedskem, Bojane Cipot ter Branka Jenka, mi je uspelo, priti do studija v Sloveniji. Meseca julija, 2001 sem skupaj z družino dopustovala v domovini. Po dopustu sem ostala pri teti in stricu v Draži vasi (Draža vas) na Štajerskem, starša in sestra so se vrnili nazaj na Švedsko.

Pri teti Stanki in stricu Tonetu mi je bilo lepo. Z bratrancema Jožijem in Jurčkom sem večkrat pomagala pri vsakdanjih opravilih. Zame je bilo vse novo, kajti življenja na kmetiji nisem bila vajena. Delu sem se dokaj naglo privadila, skratka bilo mi je zelo lepo. Trgatev denimo, je bila zame pravo doživetje.

Oktobra sem je pričela šola. Tečaj slovenskega jezika je potekal na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Imenoval se je "Slovenščina za zdomce". Ker smo se doma pogovarjali slovensko sem obvladala pogovorni slovenski jezik, vendar sem se na tečaju naučila marsikaj novega. V šoli sem se seznanila z mnogo ljudmi iz različnih evropskih držav.

Prvi šolski dan je potekal v znamenju preizkusa znanja slovenskega jezika. Naslednjega dne so razglasili rezultate in nas razdelili v tri skupine; A, B in C. Skupina »A« za začetnike »B« za nadaljevaljni tečaj in »C« skupina za izpopolnevanje slovenskega jezika. Sama sem s še osmimi »sotrudniki pristala v skupini C. Tri sošolke so bile iz Rusije, dva iz Portugalske, eden iz Anglije, ena iz Češke, ena iz Makedonije ter jaz iz Švedske. Naša mentorica, Nataša Domadenik je bila zelo prijazna in nas je naučila veliko novega. Od mene so bili vsi precej starejši, vendar smo se dobro razumeli.

Poleg slovenščine sem se tudi naučila veliko o drugih kulturah in podobno. Vsak izmed nas je dobil nalogo, da predstavi svojo državo, ter njene zanimivosti in posebnosti. Tudi na izlete smo hodili. Prvi je bil na Primorsko, v Koper in v Piran, drugi v Postojnsko jamo in okolico.

Leto je hitro minilo, žal nekoliko prehitro. Tečaj sem uspešno končala ter dobila spričevalo in potrdilo, da obvladam slovenski jezik. Meseca maja sem prišla tudi na kratek obisk na Švedsko, takrat smo se srečali v Vadsteni.

Meseca julija so prišli starši in sestra Simona na dopust v Slovenijo. Skupaj smo preživeli moj zadnji mesec v Sloveniji. Nato smo odpotovali nazaj na Švedsko. Slovo od prijateljev, znancev in sorodnikov je bilo težko, sprijateljili smo se in sprejeli so me "kot eno izmed svojih". Med letom sem tudi jaz vzljubila življenje v Sloveniji. Moram povedati, da sem v tem kratkem času ugotovila kako različno živijo Slovenci in Švedski.

Čas mineva, pot me je pripeljala nazaj na Švedsko. Odločila sem se, da dokončam študij in pridem do poklica. Dve leti bom študirala turizem v Hultsfredu, v pokrajini Småland. Upam, da bom uresničila cilje, katere sem si zastavila. Ponovno bom srečala nove prijatelje, se prilagajala novi okolici in spoznavala novo kulturo. Imam željo in cilj, da po končanem študiju najdem službo, kjer bom imela možnost povezovati Švedsko in Slovenijo.

Pred odhodom v Slovenijo mi je bila poverjena naloga koordinacije mladine pri Slovenski zvezi, katere zaradi odsotnosti nisem mogla opravljati. S podvojeno močjo se bom ponovno lotila dela. Prva priložnost za srečanje mladine bo na letošnjem Slovenskem srečanju oktobra pri nas v Köpingu. Dobrodošli, zagotovo nam bo lepo!!

Lep pozdrav
Suzana Macuh, Köping

suzanamacuh@yahoo.com

NOVICE IZ SLOVENSKE ZVEZE NA ŠVEDSKEM

Pregled poslovanja.

Državni zavod za integracijo »Integrationsverket«, je junija letos pri Slovenski zvezi izvršil kontrolo poslovanja in pregled poslovnih knjig. Z zastopnikom zavoda smo se srečali v Malmö-ju. Posebej ga je zanimalo število članov, saj je od tega odvisna višina državne dotacije, katero prejema SZ. Glede na to, da Zavod doslej ni vršil podobnih kontrol, smo bili nekoliko radovedni in uslužbenca povprašali za razlog. Povedal je, da so dobili prijavo neke privatne osebe iz Göteborga, katera je posumila v pravilnost poslovanja ter dejal, da bodo v bodoče vršili podobne preglede ne le pri SZ, marveč pri vseh zvezah, katerim Zavod izplačuje denarna sredstva. Kakor vam je morda že znano, niha število članov pri SZ med 1000 – 1100. Tisti trenutek ko nas bo manj kot 1000 bo presahnil tudi sedanji, iz leta v leto manjši znesek, ki ga SZ še prejema.

Ciril M. Stopar

Predsednik SZ Ciril M. Stopar na delovnem obisku v Sloveniji

Tudi letos 08. 07. se je Ciril M. Stopar udeležil Vseslovenskega srečanja v Ljubljani. Poleg tega, da je imel v parlamentu RS krajši govor (o slednjem bomo napisali kaj več naslednjič) se je pogovarjal s številnimi vladnimi funkcionarji. Med drugim se je na Uradu RS za stike s Slovenci v zamejstvu in po svetu, srečal z dr. Zvonetom Žigonom, nadalje s predsednico Slovenske izseljenske matice (SIM) Milico Trebše - Štofta in predstavnico Znanstveno – raziskovalnega centra pri SAZU* dr. Marino Lukšič – Hacin. Slednja ga je obvestila, da so dobili sredstva za raziskovanje zgodovine slovenskih društev v nekaterih državah zahodne Evrope, med temi tudi na Švedskem. Dogovorila sta se, da bo SZ omogočila dostop do arhivov posameznih društev in posredovala stike s predsedniki oz. predstavniki le – teh. Upati je, da se bodo lotili dela nemudoma, kajti časa ni veliko: večina ljudi, kateri so ustanavljali društva je zapustila Slovenijo v šestdesetih letih preteklega stoletja in so torej v najboljšem primeru že upokojenci, mnogi tudi dokaj rahlega zdravja.

JoF

Halmstad: Srečanje starejših Slovencev in balinarski turnir

V začetku junija je v Halmstadu pod pokroviteljstvom Slovenske zveze na Švedskem in Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu potekala prireditev Srečanje starejših Slovencev,. Srečanje je bilo osrednji dogodek, katerega so se udeležili člani iz štirih slovenskih društev: Slovenije iz Olofströma, Planike iz Malmö-ja, Lipe iz Landskrone in Ivana Cankarja iz Halmstada. Resnici na ljubo naj povem, da je bilo med veterani tudi precej mlajših v najboljših letih. Vas zanima, kako se je odvijal balinarski turnir? Po dolgem in težkem boju so zmagali domačini iz Halmstada, druga je bila prva ekipa iz Olofströma, tretji balinarji iz Malmö-ja in četrti, druga ekipa iz Olofströma. Cankarjevcem gre zahvala za dobro organizacijo za okusne jedi z žara in izjemno okusen golaž, Viktorju Semprimožniku – Vikisu in njegovim muzikantom pa za vesele poskočnice. Sicer pa pozivamo vsa društva, da poskušajo kolikor mogoče pritegniti starejše in še posebej osamljene rojake.

Ciril M. Stopar

OB KONCU:

Poskušajte se v čim večjem številu udeležiti letošnje osrednje manifestacije Slovenstva na Švedskem, Slovenskega srečanja v Köpingu, 19. oktobra 2002.

* SAZU Slovenska akademija znanosti in umetnosti op.ur.

KLAVDIJIN DNEVNIK – nadaljevanje

Klavdija Rener iz Bromolle, 28 - letna pripadnica druge, na Švedskem rojene generacije, vrsto let društvena tajnica, trenutno zadolžena za kulturno dejavnost pri KD »Slovenija« v Olofstromu, se je lanskega septembra udeležila enotedenskega medijskega seminarja v Ljubljani. Pred vami je nadaljevanje – prvi del njenih vtisov je bil objavljen v prvi številki informacijskega glasila Slovenske zveze na Švedskem.

JOF

Četrtek, 6. september

Polni vtisov prejšnjega dne se peljemo proti morju. Prva postaja je uredništvo časopisa »Primorski dnevnik«, nato pa prijazen sprejem na RTV Koper od koder potekajo oddaje v slovenskem in italijanskem jeziku. Stolno cerkev nam je razkazal koprski škof msgr. Metod Pirih, kateri je povedal tudi marsikaj zanimivega iz zgodovine Koprške škofije. Na kosilo smo bili povabljeni na ladjo, ki je počasi plula ob slovenski obali. Obala res ni posebno dolga, vendar lepa in čudovita za ogled. Po treh urah vožnje smo se ustavili v Piranu, kjer smo si ogledali župnijsko cerkev sv. Jurija, postavljeno na vrhu griča nad Piranom. Od tam je čudovit razgled na mesto in Piranski zaliv. O preteklosti cerkve je govoril župnik in zgodovinar, Zorko Bajc. V Minoritskem samostanu pa nam je pater Mirko Ugršič povedal mnogo zanimivosti iz zgodovine Fračiškanskega reda. Polni dobre volje smo zaključili dan na Trgu 1. maja pri »Barbi«, z refoškom in ribjimi specialitetami. Bilo nam je lepo, prelepo!

Petek, 7. september

Ponovno v uredništvu Primorskega dnevnika, kjer srečamo generalno konzulko go. Jadranko Šturm-Kocjan. Skupaj se odpeljemo v Trst, kjer obiščemo prostore italijanske televizije RAI. O delu je govoril direktor slovenskega programa Mirko Opelt, kateri nam je kasneje tudi prijazno razkazal mesto Trst, kjer še danes živi veliko Slovencev. Seznanili smo se tudi s slovenskimi zamejskimi mediji: Dom, Matajur, Novi glas in Mladika.

Tega dne smo obiskali tudi zamejsko občino Repentabor, kjer nas je pričakal župan, Alessio Križman. Opisal in razkazal nam je krajevne značilnosti in znamenitosti. Ob koncu smo si ogledali še znamenito Kraško hišo. Po kosilu smo se odpravili na sprehod na vrh hriba do cerkve, odkoder je bil čudovit razgled na Repentabor in okolico. Po kosilu smo se še tega dne, prijetno utrujeni, odpravili nazaj v Ljubljano.

Sobota, 8. september

Po dobro prespani noči nas je čakal še sprejem za udeležence seminarja in novinarje iz Slovenije in zamejstva. Z govorom ga je zaključila državna sekretarka ga. Magdalena Tovornik, nas pa je čakala še naloga – ovrednotiti celoten seminar.

Za konec

Seninar je za nami. Kaj nam je prinesel, kaj nam je dal? Srečali in seznanili smo se z mnogimi ljudmi, se dokaj zblížali z gospo Tatjano Lesjak in dr. Zvonetom Žigonom, ki sta seminar vodila in zares odlično organizirala. Spremljala sta nas, nam po potrebi svetovala, skratka, imeli smo nekakšen občutek varnosti. Tudi udeleženci seminarja smo se (čeprav prispeli iz vseh koncev sveta) med seboj »ujeli«, izmenjali izkušnje pri delu s slovenskimi društvi na tujem, se upam, kaj novega naučili in predvsem nekoliko seznanili z delom in navadami državnih institucij. Osebnostno sem se počutila zelo dobro – v meni je zrasel občutek, ki ga doslej nisem poznala – občutek narodnostne pripadnosti. Želim da bi enako čutili vsi tisti tisoči mladih, na tujem rojenih Slovencev, ki nimajo pravega »doma« oziroma ne vedo kam spadajo, kje so doma.

Klavdija Rener

Iz društva "Slovenski dom" Göteborg se je prijazno oglasila **Marija Kolar**. Videti je, da pridno delajo, sicer pa preberite njeno pismo:

NOVICE IZ GÖTEBORGA

Dopusti so za nami in upam, da ste se vsi vrnili srečni in zdravi. Tudi tisti, ki ste se odločili da ostanete kar tukaj, ste lahko uživali ob nenavadno lepem poletju. Če je šlo vse po sreči, ste si nabrali novih moči, da se boste laže prebijali čez dolgo jesen in zimo.

Mnogo sicer aktivnih članov se, ko se upokojijo, od društva nekako odtuji, neredko pozabijo tudi na svoje prijatelje in se zelo težko vračajo. Upravni odbor „Slovenskega doma“ je zato odločil, da jih bomo povabili na večerjo in na razgovor. Pisma smo poslali 45-tim starejšim, odzvalo se jih je 16.

V petek, 3. maja se je zgodilo; v kuhinji lokala Astridsalen smo romantično s cvetjem in svečami pognili mize ter pripravili okusno večerjo, celo aperitiv ni manjkal. Predsednik Jože je vsem zaželel dobrodošlico. Posedli smo okrog miz in razvil se je sproščen pogovor, bilo je mnogo smeha, šal, pa tudi pesmi. Med nami je bila tega večera tudi 92-letna mama Marija Roškar, najstarejša članica našega društva. Najbolj je bila vesela gobove juhe. Oglasila se harmonika in nekaj parov so zasrbele pete, da so se zavrteli. Vsi so bili videti veseli in zadovoljni. Ob slovesu smo si obljubili, da se bomo še srečali.

Za konec še naši jesenski načrti: snidenja vsako drugo sredo za pripravo božičnega bazarja, smo pričeli 18. septembra. 19. oktobra se bomo udeležili Slovenskega srečanja v Köpingu, veselo pa bo prav gotovo 9. novembra v Astridsalen na Martinovanju.

SKD "PLANIKA", MALMÖ

»O ne, ne sedimo križem rok«, mi je zatrdila **Ivanka Fransens**, ki že tretje leto predseduje petčlanskemu odboru in 165-glavi množici članov. Srečal sem jo na enem izmed sestankov UO-pravkar so razpravljali o jesenskih in zimskih aktivnostih, govora pa je bilo tudi o lokalu, za katerega so podaljšali najemniško pogodbo do konca prihodnjega leta. »Nekoliko predrag je za planikin plitki žep« se pritožuje in v isti sapi dodaja, da bodo prenesli tudi to. O klubskih dejavnostih pa pripoveduje:

»Tudi letošnjega junija smo pripravili sedaj že tradicionalni in kot zmeraj dobro obiskan piknik, na katerem se resnično zbere staro in mlado. Za jesen pa pripravljamo; 27. september, skupna večerja, 19. oktobra se bomo odpravili na Slovensko srečanje v Köping, 8. november, večerja in Martinovanje, 29. november, ponovno večerja in 14. decembra za naše najmlajše Lucija, Miklavž, in Božiček ali Dedek Mraz. Poleg tega bo od 3. oktobra naprej ob četrtkih še tečaj angleškega jezika, ob torkih pa, začeniši z 20. avgustom, tudi pevske vaje moškega pevskega zbora Planika. Nadalje imamo organizirano prodajo srečk Bingo-lotto, s čimer smo lansko leto zaslužili 1900 kron. Vse to lahko izpeljemo zahvaljujoč pridnosti članov, ki so pripravljeni vedno pomagati. Večerje so plod dela naših kuharic, katerim se ne želim zahvaliti le jaz sama, marveč tudi vsi gostje, ki pospravijo njihove dobrote do zadnje drobtinice. Naj dodam še to, da smo imeli do pretekle jeseni kot edino slovensko društvo tudi nogometno ekipo, katera pa je, žal, prenehala delovati«

JoF.

Opomba uredništva:

Včr članov Planike s katerimi sem se pogovarjal mi je zatrjevalo, da je predsednica nekoliko preskromna; velik del zaslug za dobro delovanje pripada po njihovih besedah tudi njej.

Za ženske določa zakon postopno uveljavitev zgoraj navedenih pogojev. Tako bodo ženske v prehodnem obdobju do leta 2008 oziroma 2014 uveljavljale pravico do starostne pokojnine pod ugodnejšimi pogoji. V letu 2002 pridobi ženska pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 54 let in 35 let in 3 mesece pokojninske dobe ali ko dopolni starost 59 let in 20 let pokojninske dobe ali ko dopolni starost 61 let in 15 let zavarovalne dobe.

Tako zavarovancem kot zavarovankam pa se zgoraj navedena starostna meja ob izpolnitvi določenih zakonskih pogojev lahko zniža (zaradi benificirane delovne dobe, zaradi skrbi in vzgoje otroka, ženskam zaradi zaposlitve pred dopolnjenim 18 letom starosti).

Navedena konvencija za pridobitev pravic iz slovenskega pokojninskega in invalidskega zavarovanja predvideva seštevanje zavarovalnih dob, dopolnjenih po slovenski in švedski zakonodaji, ter tako omogoča upravičencem, ki le na podlagi zavarovalne dobe dopolnjene po slovenski zakonodaji ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine (samostojna pokojnina), da s seštevanjem zavarovalnih dob dopolnjenih po slovenski in švedski zakonodaji izpolnijo predpisane pogoje. V tem primeru se upravičencu odmeri sorazmerni del slovenske pokojnine.

V Sporazumu o izvajanju konvencije je podrobneje opredeljen postopek za uveljavljanje posameznih pravic, določeni pa so tudi organi za zvezo v obeh državah pogodbenicah. Organ za zvezo za področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja je v Republiki Sloveniji Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Ljubljani, Kolodvorska ulica 15, ki je tudi pristojni nosilec pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Predlagatelj vloži zahtevek za pokojnino pri pristojnem nosilcu pokojninskega in invalidskega zavarovanja v državi pogodbenici v kateri je zaposlen ali pokojninsko zavarovan na kakšni drugi podlagi v času vložitve zahtevka. Če predlagatelj v času vložitve zahtevka ni več zaposlen ali pokojninsko zavarovan, vloži zahtevek pri pristojnem nosilcu pokojninskega in invalidskega zavarovanja v državi, v kateri prebiva v času vložitve zahtevka.

Predlagatelj, ki je v času vložitve zahtevka zaposlen na Švedskem oziroma tam prebiva, torej vloži zahtevek za priznanje slovenske pokojnine pri pristojnem nosilcu pokojninskega zavarovanja na Švedskem. Zahtevku je treba priložiti dokaze o zaposlitvi oziroma o pokojninskem zavarovanju v Republiki Sloveniji in dokumente, ki izkazujejo osebno stanje predlagatelja (npr. rojstni list, potrdilo o državljanstvu, osebno matično številko zavarovanca v Sloveniji – EMŠO, če je zavarovancu bila dodeljena). Švedski nosilec bo nato na dogovorjenih obrazcih posredoval zahtevek v pristojno odločanje Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

OBDAVČENJE POKOJNIN:

Med Slovenijo in Švedsko je v veljavi Sporazum med SFRJ in kraljevino Švedsko o izogibanju dvojnemu obdavčenju, katerega predmet so tudi pokojnine. Po tem sporazumu je načeloma predvideno, da se pokojnine obdavčijo le v tisti državi, v kateri prebiva uživalec pokojnine.

To področje, vključno z izvajanjem sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčenja, sodi v pristojnost Ministrstva za finance oziroma Davčne uprave Republike Slovenije (DURS). Po slovenski zakonodaji (Zakon o dohodnini) se pokojnina všteva v osnovo za plačevanje dohodnine.

KOORDINACIJA SISTEMOV SOCIALNE VARNOSTI - SLOVENIJA -ŠVEDSKA

Med Slovenijo in Švedsko je v veljavi Konvencija med SFRJ in kraljevino Švedsko o socialnem zavarovanju iz leta 1978. S to konvencijo, ki jo je Republika Slovenija nasledila, je omogočena koordinacija sistemov socialne varnosti za tiste osebe, ki so državljani ene ali druge države ali pa so le zavarovani v eni od obeh držav.

S koordinacijskimi pravili, ki jih konvencija vsebuje, je omogočeno delavcem migrantom ter tudi nekaterim drugim kategorijam oseb (npr. upokojencem), da se jim pravice zaradi dejstva da delajo oziroma so delali v dveh državah pogodbenicah ne zmanjšajo oziroma ne odvzamejo.

Konvencija, ki velja med obema državama pokriva več področij socialne varnosti. Velja za državljane obeh držav, kot tudi za osebe, katerih pravice izvirajo iz pravic državljanov (npr. družinski člani).

Na področju pravic iz pokojninskega zavarovanja je na podlagi določb konvencije omogočeno izplačevanje pokojnine v drugo državo pogodbenico, saj 12. člen določa, da pokojnina, do katere si je švedski ali slovenski državljan pridobil pravico z delom v eni od držav pogodbenic, ne bo zmanjšana, zadržana ali odpravljena zato, ker ta oseba prebiva v državi pogodbenici. Vendar, pa se v praksi lahko pojavi situacija, da se osebi, ki prebiva v drugi državi pogodbenici izplačuje pokojnina, ne pa tudi ostali dodatni prejemki, za katere obstoji zakonska zahteva, da prejemnik pokojnine prebiva na ozemlju države, ki to pokojnino izplačuje.

Glede na to, da sta bili v času sklepanja konvencije nacionalni zakonodaji držav pogodbenic na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja zelo različni, so v konvenciji posebne določbe ki urejajo pokojnine na podlagi švedske zakonodaje, ter določbe, ki urejajo pokojnine na podlagi slovenske zakonodaje.

Na podlagi navedenega sporazuma upravičenec lahko pridobi pravice iz slovenskega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, če izpolnjuje pogoje, ki so za pridobitev posamezne pravice predvideni s slovensko zakonodajo. V skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pridobi pravico do starostne pokojnine:

moški

pri dopoljnjeni starosti 58 let in 40 letih pokojninske dobe ali
pri dopoljnjeni starosti 63 let in 20 letih pokojninske dobe ali
pri dopoljnjeni starosti 65 let in 15 letih zavarovalne dobe ter

ženska

pri dopoljnjeni starosti 58 let in 38 letih pokojninske dobe ali
pri dopoljnjeni starosti 61 let in 20 letih pokojninske dobe ali
pri dopoljnjeni starosti 63 let in 15 letih zavarovalne dobe.

V osnovo za dohodnino se tako všteta tudi letni znesek pokojnine, od katere je bil obračunan davek od osebnih prejemkov, zmanjšan za posebne prispevke, uvedene z zakoni. Dohodnina je davek, ki ga plačuje fizična oseba, s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki ima v zadevnem koledarskem letu na območju Slovenije dohodke predvidene z zakonom.

V kolikor je bil od dohodkov, ki se všteta v osnovo za dohodnino, plačan davek v tujini, se odmerjena dohodnina zmanjša za ta davek.

Glede na to, da področje obdavčenja pokojnin ne sodi v delokrog ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ter gre za izredno težavno in za vsak posamičen primer specifično problematiko, menimo, da je najbolje, da se zainteresirane osebe obrnejo direktno na Ministrstvo za finance ali pa na Davčno upravo Republike Slovenije.

Drugo pomembno področje socialne varnosti, je področje zdravstvenega zavarovanja. V konvenciji zaradi različnih sistemov je to področje pomanjkljivo urejeno.

Po določbah konvencije je omogočeno seštevanje zavarovalnih dob da se pridobi pravica do dajatve iz zdravstvenega zavarovanja v kolikor je predvidena za pridobitev take dajatve določena zavarovalna doba.

Po slovenski zakonodaji (Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) kot zavarovane osebe šteje osebe, ki živijo v Sloveniji in ki prejemajo pokojnino po predpisih RS. Za njih plačuje prispevek za zdravstveno zavarovanje (določen v Zakonu o prispevkih za socialno varnost) Zavod za pokojninsko zavarovanje Slovenije. Višina prispevka znaša 5,76 % in se plačuje od zneska, ki ga oseba prejema od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja (53. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju). To velja v primeru, če oseba prejema samostojen ali pa le sorazmeren del pokojnine s strani slovenskega nosilca zavarovanja.

V kolikor pa oseba prejema celotno pokojnino s strani švedskega nosilca zavarovanja in ima stalno prebivališče v Sloveniji pa konvencija določa, da za tako osebo velja zakonodaja s področja zdravstvenega varstva in zavarovanja glede na kraj prebivališča.

Torej, če oseba, ki prejema pokojnino s strani švedskega nosilca zavarovanja, prebiva v Sloveniji, je subjekt slovenske zakonodaje o zdravstvenem zavarovanju. Po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju mora oseba sama plačevati prispevek za zdravstveno zavarovanje (obvezno zdravstveno zavarovanje, ki obsega kritje za zdravstvene storitve določene z zakonom ter povračila potnih stroškov po zakonu).

Prispevek se plačuje od zneska, ki ga prejema od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja. Višina prispevka znaša 5,21% in se plačuje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Postopek za prijavo v zavarovanje je sledeč - po sporazumu o izvajanju konvencije je predvideno posebno potrdilo, ki ga izda pristojni nosilec (na zahtevo uživalca pokojnine) v tisti državi pogodbenici, kjer oseba prejema pokojnino (na Švedskem je to RFV). S tem potrdilom, se oseba potem prijavi v zavarovanje v Sloveniji kot zavarovanec po 10. Točki 15. Člena o Zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Zdravstveno zavarovanje za turiste ali za osebe, v konvenciji ni urejeno. Deloma je to področje urejeno v Protokolu k konvenciji, kjer je določeno, da imajo slovenski in švedski zavarovanci pravico do povračila stroškov za zdravstvene storitve po določenih veljavne nacionalne zakonodaje. To v praksi pomeni, da mora švedski turist, v primeru nudenja nujnih zdravstvenih storitev v Sloveniji, plačati storitve, stroški pa se mu povrnejo v skladu s švedsko zakonodajo. V primeru slovenskega turista na Švedskem velja, da se zdravstvene storitve povrnejo glede na povprečno višino stroškov enakih storitev v Sloveniji.

Konvencija ureja še pravico do otroškega dodatka. Le ta se določa glede na prebivališče otroka. Otroški dodatek za otroka, državljana Slovenije, ki prebiva na Švedskem, plačuje Švedska. V obratni situaciji se otroški dodatek za otroka švedskega državljana, ki prebiva v Sloveniji plačuje v Sloveniji.

Že pred časom je slovenska stran želela skleniti novo, sodobnejšo konvencijo, ki bi prinesla določen napredek predvsem na področju zdravstva. Vendar na žalost do tega ni prišlo. Vendar bo z vstopom Slovenije v Evropsko unijo večina problemov, ki nastajajo zaradi nepopolne in zastarele konvencije postalo brezpredmetnih, saj bo začela veljati Uredba 1408/71. Uredba na področju celotne Evropske unije (vključno z državami članicami EFTE - Norveška in Islandija) ureja področje ko-ordinacije sistemov socialne varnosti. Tiste glavne razlike bodo vidne predvsem na področju zdravstvenega zavarovanja, saj je nudenje zdravstvenih storitev za osebe, ki se začasno nahajajo na ozemlju druge države članice omogočeno na podlagi enotnih obrazcev. Prav tako je z uredbo ustrezno urejeno zdravstveno zavarovanje in nudenje zdravstvenih storitev za upokojene, ki živijo v eni državi članici, pokojnino pa prejema v drugi državi članici.

Jana Testen, Ministrstvo RS za delo, družine in socialne zadeve

Naslovi slovenskih društev in drugih va nejših institucij

SLOVENSKA ZVEZA
BOX 237
261 23 Landskrona
Preds. C.M. Stopar 0457-771 85
Tajnica: Marjana Ratajc 031-528296

KK "SLOVENIJA"
c/o Rudolf Uršič
Norregatan 9
633 46 Eskilstuna
Preds. Rudolf Uršič, 016-144549

SKD "FRANCE PREŠEREN"
BOX 5271
402 25 Göteborg
Preds. Marija Turnšek 031-87 40 58

SD "IVAN CANKAR"
BOX 4009
300 04 Halmstad
Preds. Branko Jenko, 0371-30315

SKD "PLANIKA"
V:a Hindbyv. 18
214 58 Malmö
Preds. I. Franseus 040 - 49 43 85

SD "SIMON GREGOR•I•"
Scheelegatan 7
731 32 Köping
Preds. Alojz Macuh, 0221-18544

SD "LIPA"
BOX 649
261 25 Landskrona
Preds. Andrej Lazukič, 042-82202

KD "SLOVENIJA"
Vallmovägen 10
293 34 Olofström
Preds. Ciril M. Stopar, 0457-77185

SLOVENSKO DRUŠTVO
BOX 832
101 36 Stockholm
Preds. Kristian Mlakar, 08-550 65708

SLOVENSKI DOM
Parkgatan 14
411 38 Göteborg
Preds. Jože Zupančič, 031-981937

SÅNGFÖR. "ORFEUM"
c/o Bencek-Budja
Hantverkareg. 50
261 52 Landskrona
Preds. Robert Karlin, 0418-26926

Slov.- švedsko društvo
c/o Barač-Paarpsv. 37
25 669 Helsingborg
Preds. Ljudmila Barač, 042-29 74 92

Katoliška Misija
Parkgatan 14
411 38 Göteborg
031-711 54 21

SLOVENSKA AMBASSADEN
Styrmansgatan 4 - 1
114 54 Stockholm
08-662 9437 08-662 9436

Veleposl. K. Švedske
Ajdovš•ina 4/8
SI - 1000 Ljubljana
(+386) 01-300 02 70
Fax (+386) 01-300 02 71